

2019-01-21

2017-102922-0008

Prövning av viktiga organisatoriska krav, roller och ansvarsområden när det gäller datautbyte

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) godkänner Affärsverket svenska kraftnäts (Svenska kraftnäts) förslag till viktiga organisatoriska krav, roller och ansvarsområden när det gäller datautbyte som tagits fram i enlighet med artikel 6.2 i Europeiska kommissionens förordning (EU) 2017/1485 av den 2 augusti 2017 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem (SO).

Beslutet gäller under förutsättning att samtliga tillsynsmyndigheter inom EU fattar ett beslut med samma innebörd inom den tidsfrist som anges i SO.

Detta beslut kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

I Europa pågår ett arbete med att koppla ihop EU:s energimarknader. Syftet är att upprätta en inre energimarknad som kan trygga energiförsörjningen, öka konkurrensen och ge konsumenter möjlighet att köpa energi till överkomliga priser. Europeiska kommissionen har som ett led i detta arbete bland annat antagit åtta förordningar inom elmarknadsområdet.

I SO fastställs gemensamma krav och principer för driftsäkerhet inklusive krav på att Svenska kraftnät ska vara med och ta fram ett antal metoder och villkor vad gäller driften av elöverföringssystemet. Några av dessa metoder och villkor tar Svenska kraftnät fram tillsammans med transmissionsnätsföretagen i synkronområdet Norden medan andra tas fram gemensamt av samtliga transmissionsnätsföretag inom EU.

Enligt artikel 40.6 i SO ska transmissionsnätsföretagen inom EU gemensamt ta fram förslag till viktiga organisatoriska krav, roller och ansvarsområden när det gäller datautbyte. På engelska kallas detta för KORRR (Key Organizational Requirements, Roles and Responsibilities). Förslaget ska också innehålla ett förslag till tidplan för genomförandet och en beskrivning av förslagets förväntade inverkan på målen för SO.

2019-01-21

2017-102922-0008

Förslaget ska enligt artikel 6.2 i SO vara föremål för godkännande av samtliga tillsynsmyndigheter inom EU. Tillsynsmyndigheterna ska fatta beslut om de inlämnade villkoren eller metoderna inom sex månader från det att tillsynsmyndigheten tagit emot villkoren eller metoderna eller, i förekommande fall, från det att den sista berörda tillsynsmyndigheten tagit emot villkoren eller metoderna. Om tillsynsmyndigheterna begär en ändring för att godkänna de villkor eller metoder som lämnats in ska tillsynsmyndigheterna besluta om de ändrade villkoren eller metoderna inom två månader från det att de lämnats in.

Ansökan

Svenska kraftnät inkom den 14 mars 2018 med ett förslag till viktiga organisatoriska krav, roller och ansvarsområden när det gäller datautbyte. Ei och övriga tillsynsmyndigheter i EU analyserade förslaget och tog ett samordnat beslut om att det ursprungliga förslaget måste ändras. Ei skickade därför den 24 juli 2018 en begäran till Svenska kraftnät om att ändra förslaget. Svenska kraftnät inkom med ett reviderat förslag den 18 oktober 2018. Den sista berörda tillsynsmyndigheten inom EU att motta det reviderade förslaget mottog förslaget den 20 november 2018. Både det ursprungliga förslaget och det reviderade förslaget är framtaget gemensamt av transmissionsnätsföretagen inom EU.

Förslaget beskriver de berörda aktörernas ansvar när det datautbyte. Förslaget beskriver bland annat viktiga organisatoriska krav, roller och ansvarsområden för systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för distributionssystem och betydande nätanvändare gällande strukturella, planerade och realtidsdata. Förslaget innehåller även regler om sekretess och regler om vilka som har åtkomst till information relaterade till KORRR.

Samråd

Transmissionsnätsföretagen ska i enlighet med artikel 11 i SO samråda med intressenter, inklusive de berörda myndigheterna i varje medlemsstat, om de utkast till förslag till villkor eller metoder som beskrivs i artikel 6.2. Samrådet ska vara i minst en månad. De synpunkter som kommer fram under samrådet ska tas i beaktan när metoden färdigställs.

Svenska kraftnät har uppgett att de under perioden den 31 oktober 2017 – den 1 december 2017 inhämtade synpunkter på förslaget från intressenter. Samrådet genomfördes inom ramen för Entso för el¹. Svenska kraftnät har i förslaget som lämnats till Ei bifogat ett förklarande dokument som beskriver hur de, tillsammans med de andra transmissionsnätsföretagen i Europa, har tagit hänsyn till synpunkter från samrådet.

Ei har genomfört samråd om Svenska kraftnäts förslag. Inga synpunkter med relevans för förslaget har kommit in under samrådet.

---

¹ Entso för el (ENTSO-E) står för European Network of Transmission System Operators for Electricity och är de systemansvariga för överföringssystemens samarbetsorganisation i Europa.

Samordning under ärendets handläggning

Ei har tillsammans med de övriga europeiska tillsynsmyndigheterna inom EU berett ärendet inom ramen för Energy Regulators Forum (ERF). Syftet med beredningen i ERF är att koordinera de beslut som avser sådana metoder och villkor som kräver att beslut av alla tillsynsmyndigheter inom EU fattas koordinerat

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Förordningen SO

Syftet med förordningen är att a) fastställa gemensamma krav och principer för driftsäkerhet, ..., d) säkerställa förutsättningarna för bibehållen driftsäkerhet i hela unionen, e) säkerställa förutsättningarna för bibehållen kvalitetsnivå för frekvenser i alla synkronområden i hela unionen, f) främja samordning av systemdrift och driftplanering, g) säkerställa och förbättra transparens och tillförlitlighet hos information om driften av överföringssystemet, h) bidra till en effektiv drift och utveckling av elöverföringssystemet och elsektorn i unionen (artikel 4.1).

Systemansvariga för överföringssystem ska utarbeta de villkor eller metoder som krävs enligt denna förordning och överlämna dem till de behöriga tillsynsmyndigheterna för godkännande i enlighet med artikel 6.2 och 6.3 eller till den enhet som utses av medlemsstaten för godkännande i enlighet med artikel 6.4 inom de respektive tidsfrister som anges i denna förordning (artikel 5.1).

Förslag till viktiga organisatoriska krav, roller och ansvarsområden när det gäller datautbyte ska vara föremål för godkännande från alla tillsynsmyndigheter i EU (artikel 6.2).

Förslaget ska innehålla ett förslag till tidplan för genomförande och en beskrivning av metodens förväntade inverkan på målen för förordningen (artikel 6.6).

Om godkännandet av förslaget kräver ett beslut av mer än en tillsynsmyndighet ska de behöriga tillsynsmyndigheterna samråda och samordna med varandra för att nå en överenskommelse. Tillsynsmyndigheterna ska fatta beslut om de inlämnade villkoren eller metoderna i enlighet med punkterna 2 och 3 (däribland metoder för att bygga de gemensamma nätmodellerna) inom sex månader från det att tillsynsmyndigheten tagit emot metoden eller ifrån det att den sista berörda tillsynsmyndigheten tagit emot metoden (artikel 6.7).

De systemansvariga för överföringssystemen med ansvar för att lämna in förslag till villkor, eller metoder i enlighet med förordningen, ska samråda med intressenter, inklusive de berörda myndigheterna i varje medlemsstat, om de utkast till förslag som förtecknas i artikel 6.2 och 6.3. Samrådet ska vara i minst en månad (artikel 11.1).

De förslag som lämnats in av de systemansvariga för överföringssystemen på unionsnivå ska offentliggöras och lämnas in för offentligt samråd på unionsnivå. Parter som lämnar

in förslag på bilateral eller multilateral nivå ska genomföra ett offentligt samråd i åtminstone de berörda medlemsstaterna (artikel 11.2).

De systemansvariga för överföringssystemen med ansvar för att ta fram förslag till metod ska beakta de synpunkter från intressenter som framkommit vid samråden innan förslaget lämnas in för formellt godkännande. I samtliga fall ska en välgrundad motivering för eller emot införande av synpunkterna från samrådet tillhandahållas, tillsammans med det förslag som lämnas in, och offentliggöras i god tid före, eller samtidigt med, offentliggörandet av förslaget till villkor eller metoder (artikel 11.3).

Senast sex månader efter förordningens ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem gemensamt komma överens om viktiga organisatoriska krav, roller och ansvarsområden när det gäller datautbyte. Dessa organisatoriska krav, roller och ansvarsområden ska ta hänsyn till och vid behov komplettera driftvillkoren i de metoder för produktions- och lastdata som utarbetas i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) 2015/1222. De ska tillämpas på alla bestämmelser om datautbyte i denna avdelning och omfatta organisatoriska krav, roller och ansvarsområden enligt följande:

- a) Skyldighet för systemansvariga för överföringssystem att till alla angränsande systemansvariga för överföringssystem utan dröjsmål meddela alla eventuella ändringar av skyddsinställningar, termiska gränser och teknisk kapacitet vid sammanlänkningarna mellan deras kontrollområden.
- b) Skyldighet för systemansvariga för distributionssystem som är direktanslutna till ett överföringssystem att informera de systemansvariga för de överföringssystem till vilka distributionssystemen är anslutna, inom överenskomna tidsramar, om alla ändringar av data och information enligt denna avdelning.
- c) Skyldighet för angränsande systemansvariga för distributionssystem och/eller mellan systemansvariga för distributionssystem uppströms och nedströms att inom överenskomna tidsramar informera varandra om alla ändringar av data och information i enlighet med denna avdelning.
- d) Skyldighet för betydande nätanvändare att inom överenskomna tidsramar informera respektive systemansvarig för överföringssystem eller systemansvarig för distributionssystem om alla relevanta ändringar av de data och den information som fastställts i enlighet med denna avdelning.
- e) Det detaljerade innehållet i de data och den information som fastställts i enlighet med denna avdelning, inklusive vilka huvudprinciper, typer av data, kommunikationsformer, format och standarder som ska tillämpas samt tidpunkter och ansvarsområden.
- f) Tidsmärkning och frekvens för tillhandahållande av de data och den information från systemansvariga för distributionssystem och betydande nätanvändare som ska användas av systemansvariga för överföringssystem inom de olika tidsramarna. Frekvensen för

utbyte av realtidsdata, planerade data och uppdateringar av strukturella data ska fastställas.

g) Formatet för rapportering av data och information som fastställts i enlighet med denna avdelning.

De organisatoriska kraven, rollerna och ansvarsområdena ska offentliggöras av Entso för el (artikel 40.6).

Ellagen (1997:857)

I ett beslut av nätmyndigheten enligt sådana riktlinjer som har antagits med stöd av förordning (EG) nr 714/2009 ska det anges att beslutet kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen (12 kap. 1 b §).

Ei:s motivering till beslutet

De formella kraven på ansökan och beslutsprocessen

Svenska kraftnäts förslag har kommit in i rätt tid och sökanden har genomfört samråd enligt vad som föreskrivs i SO. Ei har samordnat detta beslut med övriga berörda tillsynsmyndigheter inom EU. De formella kraven på beslutsprocessen är uppfyllda.

Den 19 december 2018 kom berörda myndigheter överens om att förslaget till viktiga organisatoriska krav, roller och ansvarsområden när det gäller datautbyte kan godkännas.

Beslutet i detta ärende förutsätter för sin giltighet att samtliga tillsynsmyndigheter inom EU fattar ett beslut med samma innebörd inom den tidsfrist som anges i SO.

Prövning i sak

Förslaget beskriver de berörda aktörernas ansvar när det gäller datautbyte. Förslaget beskriver bland annat viktiga organisatoriska krav, roller och ansvarsområden för systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för distributionssystem och betydande nätanvändare gällande strukturella, planerade och realtidsdata. Förslaget innehåller även regler om sekretess och regler om vilka som har åtkomst till information relaterade till viktiga organisatoriska krav, roller och ansvarsområden när det gäller datautbyte.

Ei bedömer att förslaget är tillräckligt beskrivet och att detaljeringsgraden i förslaget är väl avvägt. Förslaget innehåller en rimlig tidsplan för genomförandet. Svenska kraftnät har i ansökan redovisat sådana skäl att det finns anledning att anta att metoden kommer att uppfylla de övergripande målen som anges i SO. Sammantaget anser Ei att förslaget kan godkännas.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsjuristen Göran Morén, chefsekonomen Therése

Hindman Persson, avdelningschefen Tommy Johansson samt analytiker Herlita Bobadilla Robles, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Herlita Bobadilla Robles

Bilaga

Ansökan - All TSOs' proposal for the Key Organisational Requirements, Roles and Responsibilities (KORRR) relating to Data Exchange in accordance with Article 40(6) of Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a Guideline on Electricity Transmission System Operation.

Skickas till

Affärsverket svenska kraftnät (delges)

Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter, ACER (för kännedom).

2019-01-21

2017-102922-0008